

“Sfântul din Monparnasse” între document și mit: o sută de ani de exegeză brâncușiană.

Raport științific

Octombrie- Decembrie 2011

În cadrul etapei octombrie-decembrie 2011 ne-am propus inițierea organizării și clasificării Arhivei Barbu Brezianu, conținând cărți, documente – notițe, însemnări, ciorne - , scrisori, fotografii, casete audio și video.

În acest scop am organizat mai multe întâlniri între membrii echipei de cercetare, dar și cu alți cercetători, arhivari, bibliotecari, documentariști pentru a identifica cele mai bune principii și soluții de ordonare și punere în valoare a Arhivei. O primă prezentare publică și o discuție asupra proiectului și problematicii sale a avut loc în cadrul Institutului de istoria artei la care au participat majoritatea cercetătorilor și unde conducătorul proiectului și o parte dintre membrii echipei au expus obiectivele principale, îndatoririle individuale care revin fiecăruia, schițând în linii mari direcțiile și tematicile cercetărilor lor viitoare. Cu această ocazie a avut loc și o prezentare a proiectului la Radio Cultural.

La a doua întâlnire la care au fost invitați istorici de artă de la Muzeul de artă contemporană care se ocupă de documentare și arhivare, au fost discutate probleme de metodologie, aducându-se în discuție exemple de arhivare a unor arhive similare aflate în mari instituții din Franța sau Statele Unite (de pildă Arhiva istoricului de artă de Ionel Jianu aflată la Archives de l'art contemporain de la Rennes sau Arhiva istoricului de artă Sidney Geist, la Museum of Modern Art, Moma, New York, amândoi numărându-se de altfel printre corespondenții lui Barbu Brezianu).

În urma clarificărilor de natură metodologică activitatea propriu-zisă de inventariere și clasificare a bibliotecii și dosarelor cu documente a fost începută după o prealabilă repartizare a sarcinilor către membrii echipei.

Irina Cărăbaș, Ruxandra Beldiman, Virginia Barbu, Corina Teacă, Olivia Nițîș, Ioana Vlasiu au început inventarierea dosarelor. Au fost studiate, până acum, 11 dosare. Maria Anghelescu, Antoaneta

Alexandru și Marina Aposteanu au început inventarierea fondului de carte și a documentelor care însoțesc aceste cărți.

În ceea ce privește organizarea spațiului și a mobilierului adecvat conservării în bune condiții a bibliotecii și arhivei documentare am reușit identificarea unei încăperi adecvate destinației avute în vedere și achiziționarea deocamdată a cutiilor (vezi raportul financiar) în vederea stocării materialului. O dificultate a survenit în ceea ce privește achiziționarea mobilierului necesar, întrucât legislația actuală nu permite acest lucru, astfel încât suntem în așteptarea unei soluționări pozitive în anul următor, mulțumindu-ne deocamdată cu soluții de provizorat.

S-au conturat deocamdată în linii mari direcțiile de cercetare ale operei și exegezei brâncușiene de către cercetătorii implicați, urmând ca în cursul anului următor temele fiecăruia să fie precizate pe măsură ce avansează activitatea de documentare și cercetare a documentelor de arhivă, precum și a bibliografiei brâncușiene: receptarea operei lui Brâncuși în contextul social, politic, cultural din perioada interbelică, în România și nu numai (Ioana Vlasiu); formația artistică a lui Brâncuși și învățământul artistic românesc la sfârșit de secol 19 (Ruxanda Beldiman); reprezentări literare ale atelierului lui Brâncuși (Irina Cărăbaș); Colocviul internațional Brâncuși, București, 1967 (Irina Cărăbaș); impactul lui Brâncuși asupra sculpturii românești după 1960 (Corina Teacă); istoriografia de artă americană din anii 1970-1990 (Anna Chave, Rosalind Krauss) și noile perspective asupra lui Brâncuși (Olivia Nițiș); interpretările operei brâncușiene din perspectiva, sugerată și susținută de artist însuși prin aforismele sale, a reveriilor materiei (Virginia Barbu).

I. Vlasiu